

Feltétlenül biztosítani kell az F-4-es gépek folyamatos üzemeltetését

Amikor az első F-4-es fejtűgép megérkezett a bányába, a dolgozók rendkívül nagy érdeklődéssel néztek rá, sokat remélték tőle. Tudták, hogy megkönnyíti munkájukat, hozzásegíti őket a terv teljesítéséhez. Az első gép kezelője Csézy János elvtárs lett. Elcsajátította a gép irányításának feltételeit, s rövid időn belül igen jelentős eredményeket ért el brigádjával együtt.

Azóta tízenkettőre emelkedett az F-4-es gépek száma. Azonban igen komoly probléma, hogy a gépek részére nem tudják folyamatosan biztosítani a munkahelyet. Jelenleg is mindössze két gép dolgozik. Az egyik Herend-bányában, a másik a tan-bányában. Egy harmadikat a héten vitték át a Beszáló-árokba. Előreláthatólag 15-én kezd dolgozni, s négy és fél hónapi üzemeltetése lesz. Kihajtási terve havonta 100 folyóméter, teljesítménye, a szállítási nehézségek figyelembe vételével 800-900 tonnára becsülhető.

Jelenleg Ferenc-bányán és Herendben egy-egy gép javítás alatt áll. Mindkettő üzembe helyezésére 9-15-e között kerül sor. A hátralévő két gép közül kettőt kiselőjezték, kettőt tartalék, harmadik pedig munkahely hiány miatt kivontak a termelésből.

Tekintettel arra, hogy az F-4-es gépek kapacitását ez évben nem tudták teljes mértékben kihasználni, a trüsztrigazgatóság úgy döntött, hogy a jövő évben csökkentett gépszámmal teljesítik a megemelt tervet.

Az alapfeltételek megteremtése érdekében a gépezeti üzemekkel javítási munkatervet készítenek, s ezzel megszűntetik a karbantartási műveletek rendszerelenségét. Gondoskodnak arról, hogy a kisebb hibákat műszakváltás közben megjavítsák, valamint a gépezeteket szakmailag előkészítik, az egyszer-

rűbb javítások elvégzésére. Korszerűsítik a szállítást is, s a Herend-bányában dolgozó Ambrus Vilmos elvtárs javaslata alapján munkahelyváltás esetén a gépeket nem szedik szét, hanem meghosszabbított hálózati kábel segítségével vezetik át az új munkahelyre, ami gépenként egy év alatt mintegy 120 óra megtakarítást jelent. Ilyen alapfeltételek mellett célul tűzték maguk elé, hogy ez évi egy fő műszak 5,3 tonnás csökkentésmérséget, a jövő évben legalább 5,5 tonnára emeljük.

Csaknem kivétel nélkül helyesek ezek az intézkedések és célkitűzések. Ellenben helytelen volna könnyűszerrel lemondani arról a három gépről, mely látszólag fölöslegesnek bizonyult. Nem kétséges, hogy szakmailag ez lenne a könnyebb megoldás. A November 7 Erőmű és

számos más ipari gécpontunk, az egész ország vízment nap mint nap egyre több szemet követel. Örökélenül vetődik fel a kérdés: Hogyan tudjuk kielégíteni igényeiket, hogyan tudjuk teljesíteni jövő évi terveinket, ha lemondunk a gépekről?

Bányászaink szeretik az F-4-es gépeket, s ha eddig szükséges volt az, hogy bányánk gépesítésével megkönnyítsük a dolgozók munkáját, a jövőben fokozott mértékben szükséges lesz. Eppen ezért a trüsztrigazgatósága a műszaki fejlesztési osztály dolgozóival karöltve, készítsen tervet az F-4-es gépek jövő évi üzemeltetésére vonatkozóan. Ez év hibáiból, a mulasztásokból és a helytelen munkaszervezésekől okulva, tegyük lehetővé, hogy a következő évben valamennyi gépünk folyamatosan dolgozhasson.

Fodor József.

„Emberről nevelnek a fiainkból.”

Szülői értekezlet a Vajártanuló Intézetben

Vasárnap délelőtt a Vajártanuló Intézetben jól sikerült szülői értekezletet tartottak. Véber László igazgató elvtárs beszámolót tartott a szülőknek, amelyben ismertette az intézet szervezeti rendjét, valamint részletesen foglalkozott a szülők és nevelők közötti együttműködés jelentőségéről. Véber elvtárs beszámolója után a szülők tették meg hozzájárulásaikat és kérdéseiket az esetleges tisztázatlan dolgokkal kapcsolatban.

A hozzájárulások valamennyiben érezhető volt az az öröm, és bizakodás, amivel a szülők gyermeküket a Vajártanuló Intézetbe küldték. Egyszerű szavakban tolmácsolták kérdéseiket, az intézet vezetőségével, egyben ígéretet

tettek a nevelők munkájának támogatására. Sz. Bogárné, aki termelőszövetkezetből jött, a következő szavakkal fejezte be hozzájárulását: „Örülhetünk, hogy emberről nevelnek a fiainkból, gondoskodnak ellátásukról és tanításukról.”

A hosszúra nyúlt szülői értekezlet végén megalakították a szülői bizottságokat, és albizottságokat, amelyek szoros kapcsolatot tartanak egymás között és a maguk területén eredményesen segítik elő az intézet munkáját.

A szülői bizottságok megalakítása jelentős eseménynek számít, mert nagymértékben hozzájárul az idei tanulmányi év sikeres végrehajtásához.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETÉK!

Négy éves a „Várpalotai Bányász”

Ma négy éve a várpalotai bányászok dolgozóit az a nagy kitüntetés érte, hogy pártunk és kormányunk engedélyezte a pártbizottság lapjának a „Várpalotai Bányász”-nak megjelenését.

Ha lemérjük a lap segítségadását a pártszervezet, szakszervezet, vállalatvezetés, műszakiak, és minden dolgozó munkájának megkönnyítésében, elmondhatjuk, hogy lapunk ért el eredményeket ezen a területen. Mindenkor figyelemmel kísérte a pártélet, s vele kapcsolatban a termelés alakulását, igyekezett tapasztalat nyújtással, segítség-adással hasznára lenni népünk nagy ügyének, a szocializmus építésének.

Azok a feladatokon kívül, melyeket lapunk többé-kevésbé megoldott, igen sok feladatunk van még, melyet el kell végezni. Javítani kell a munkánknak, elsősorban a dolgozókkal való kapcsolat megerősítésére. El kell érni, hogy a dolgozók még nagyobb bizalommal, még többen forduljanak hozzánk, támogassanak bennünket, érezzék, hogy a Városi Pártbizottság lapjában barátokra, támogatóra találtak.

Nagyobb és több munkát kell végeznünk a DISZ szervezettel, a szakszervezettel való foglalkozások terén. Többet és jobbat kell adnunk olvasóinknak, mint eddig tettünk. Keveset tettünk a kultúra terjesztéséért, a bányászok művelődéséért, szakmai képzéséért. Ezen a jövőben segíteni kell, mert lapunk csak úgy tudja az ötdik esztendő eredményesen megkezdni és bevégezni, ha az elmúlt évnél jobban dolgozik, ha kijavítja azokat a hibákat, amelyek munkájában megmutakoztak.

A Városi Pártbizottság lapja, a „Várpalotai Bányász” ezúton is köszönetet mond azért a szeretetért és támogatásért, amellyel a munkáját négy év alatt a bányászok segítették. Ígéretet tesz a szerkesztőség kollektívája, hogy a jövőben a párttáborzatok szellemében továbbra is mindent elkövet, hogy buzdító, nevelő, műveltető írásaival emelje a dolgozók életszínvonalát, tanítsa, műveltebbé tegye a bányászokat.

A Munkásellátási Osztály figyelmébe!

A női szállón lakók ismételt kérésére sem gondoskodik a Munkásellátási Osztály újabb teknőről. A létszám azóta megnőtt a szállón és kevésnek bizonyul a sok nő részére a jelenlegi egy mosószék.

Amikor felkerjük a Munkásellátási Osztályt, hogy ne menjen el a kérésünk mellett, akkor arra is felhívjuk figyelmét, hogy egy mosólavór beszerzése is szükséges lenne. *Molnár Juttanna*

lat, amin érdemes elgondolkozni, és amit minden ember mondott, aki ismeri a gyakorló-vajárok helyzetét.

A SOK VÉLEMÉNY után elhatároztuk azokhoz, akikről eddig iram, és most velük beszélgetek nehézségeikről, betelintek magánéletükbe, amiről annyi szó esett a fentiek során. A Kocsuth III. szálló első emeletének 6-os szobájában rendszeresen sorakoznak az ágyak. Aoteles rádióból előszűrődő zene szelfolyik, megtölti a szobát. A kályha körül két szemben lévő ágyon néhány fiatal üldögél. Találék közöttük ismerőst is. Erős Jánost — akitől tanultam, mint a vajártanuló első tanulójáról írtam — meg másokat is. Vasárnap délután van és az ebédet követő szokásos pihenő ideje ez, amikor vagy olvas az ember, vagy beszélget. Mi is beszélgetni kezdünk. Először úgy általában mindenről, ahogy csaponganak a gondolatok az ember fejében, de a végén mégis az életükre terelődik a szó. Hogy élnek, mit csinálnak, mennyi volt a keresetük, milyen terveik vannak? — Kezdetben óvatosan válaszolnak és gyakran összevisszázó szavakkal is formálódik. — „Szóra sem érdemes az egész”.

— Szóval meg hirtelen Nyakas István, az egyik gyakorló-vajár. — Még az intézetből ismerem és tudom róla, hogy komoly gondolkodású, csendes természetű fiú. — A biztatásra aztán nagynehezen meg is nekikezd. — „Nem így képzeltük el a gyakorló évet. Örökösente telepitettek bennünket, és valahogy mégis rosszabb munkahelyet kapunk, mint a többiek. Különösen nehéz a gyengébb fizikumúaknak, akik nem bírják úgy a front munkát. Végül uraságiba kerülnek, ott meg annyira kevés a pénz, hogy leszámolnak és elmennek máshová. — Pedig hát ők sem ezzel a szándékkal tanulták a szakmát.”

— Fejezi be és töprengve mered maga elé. A szavakat követő hosszú csendben érezni lehet, hogy valamennyien elgondolkoznak. Nem szól senki, nem cáfolják meg a mondottakat. De amikor újra beszélgetni kezdünk, sorba mondják el a tapasztalataikat. — Ha kajaikkal fordulnak az üzemvezetéshez, nem találunk meghallgatásra. — Röviden elintézik őket. Van közöttük olyan is, akinek azt mondták, ha nem tetszik, számoljon csak le, majd jön helyette őt másik. Meg az öregebb vajárok közül sem foglalkozik mindegyik szívesen velük, mert kevesebb akkor a saját fizetése. És sorolják tovább bajaikat, mintha életük nagy gondjairól adnának számot. — Fiaim, 17-18 évesek, lelkesedniük kellene, szívvel jövő bizakodással beszéljen az életéről.

— Új hang csendül fel váratlanul. — „Nincs meg a pénz. Ki hallott már olyant, hogy egy bányász 1600 forintot keres. Higgye el nekem elvtárs, nem érdemes bányásznak lenni.” — Oktató hangon beszél hozzám, ez a vékony, barnakéjú legényke, aztán szavainak hatását kutatva, végig fut a tekintete a többiekre. — De nem szól, nem helyezel senki, csak csendesen várjuk, hogy mit mond tovább. — Inkább más szakmát választottam volna. Olyat, ami könnyebb és jobban fizet. A barátom most szabadult a villanyszerelésből, legutóbb is két és félzetret hozott haza. Higgye el elvtárs...” és újra legyint a kezével. — Nem vita szándékkal jöttem ugyan, de ezt már mégis meg kell beszélni. — Maga hol dolgozik? — Uraságiban. Itt sokkal jobban meguralom a számitásomat. — Tudja-e, hogy vannak olyan vajárok, akik 3500-4000 forintot is megkeresnek. Csak azok nem uraságiban vannak, meg biztos jobban megtanulták a szakmát, mint maga. — Felvilan a szeme, amikor válaszol. — Százszázalékos vajár vagyok én kérem. Azonkívül megtanítottak

a géppel is banni Kurittyánban. — Miért nem megy akkor a frontra? — Már az ajtó felé halad, és csak úgy visszafordulva adja meg a választ. — Mert itt jobban megtalálom a számitásomat. — Ismét csend lett és én azon töprengem, mire ez a számitásra gondolhat. Hát nem az lenne a helyes, ha a fronton bizonyítaná be, hogy százszázalékos vajár. Ha megtanulta a gépkezelést, harcolna és kiérdemelné, hogy géphez kerülhessen. — Akkor neki sem 1000 forint lenne a fizetése. Mi magyarul az ennek a fiúnak a gondolkozását? A választ a saját szavai adják meg: „Higgye el elvtárs, nem érdemes bányásznak lenni!” — És mit szólnak hozzá a többiek? — Az arcon nevetés bujkál, olyan forma, ami a komolytalan ember szavait szokta kísélni. Erős János csak annyit tesz hozzá a maga halk szavaival: „Nem szeretheti ez a bányát, nem szerethet ez dolgozni.”

A magánéletükről beszélgetünk tovább. Mivel töltik az idejüket? — Alsunk, vagy unatkozunk. — Ahogy bontakozik a beszélgetés, kiderül, hogy van közöttük olyan is, aki még a kultúrtermet sem ismeri. Hetenként van egyszer ugyan mozi, de csak nagyritkán nézik meg. Könyveik nincsenek. Mit olvasnak? A Szabad Ifjúságot szeretnék megrendelni, de nem tudják, hogy kinél kell. A kultúrterem szép, sakkot és dominót is találhatnának, de senkinek hívja őket. Színdarabot is lehetne tanulni, csak persze azt is meg kellene szervezni. Mi marad hátra? — Az alvás, meg az unatkozás. És valami más is, ami az előzőek következménye.

EGY EMELETTTEL FELJEBB a másik szobába nyitok be. Itt is gyakorló-vajárok laknak. Nagyobb csoport ül középen a kályha mellett ágyon. Először észre sem veszik, hogy belépek és csak akkor emelik fel a fejüket, amikor megállok előttük. — Kezükben kártya, mellettük pénz. — Mintha lebujba, vagy kártya klubba té-

vedt volna az ember. — Amikor megkérdezem tőlük, mit csinálnak, rövid a válasz: — „Huszonegyezünk” — Aztán még annyit tesznek hozzá, — de csak baráti alapon. — Beszélgetni kezdünk és kérdéseiket ők szegezik, választ követelve, nekem. — Mit csinálunk? — Nem tudjuk eltölteni az időnket. Nincs itt semmi szórakozás. Nem jön mifelénk senki. — Gyakorló-vajárok, 17-18 éves fiatalok, és huszonegyeznek, forintokban „baráti alapon”. Amikor elhagynom a szobát, a fejemben még mindig kérdéseik forognak. — „Mit is lehet itt csinálni?” — Lent azt mondták, aludni, meg unatkozni. Itt megismertem a harmadikat. — Kártyán is lehet.

MIVEL IS KEZDTEM az írást? Egy kérdéssel, amire választ kerestem. — Miért számolnak le a gyakorló-vajárok? — Sok embert megkerestem és a hallottak, látottak még mindig bennem égnek. Nem ismerjük egészségesen a nehézségeket, és ha ismerjük is annál rosszabb. Nem tettünk semmit a megszüntetésükért. És ez vonatkozik valamennyiünkre.

Hányszor melegszik át a szívünk, amikor fiataljainkat látjuk, hányszor mondjuk boldogan egymásnak, a mi neveltjeink, a jövő bányásznevezéke. — De vajon elég e ennyi? — A felelősség kérdése — amiről már annyiszor írtunk és beszélünk — nagyon megnövekedett és nagyon komollyá vált. Nem választható külön, nem sorolható kategóriákba, mert az ifjúság nevelése üzemvezetők, műszakiak, pártmunkások, párttagok és pártonkívüliek élethivatást jelentő szent kötelessége. Ez az egyetlen látogatás mennyi hibát vetett fel. Nem érzik-e a fiatalok helytelen életszemléletének alakulásából adódó kijelentések, döntő veszélyességét. Tudják-e az üzemvezetők, műszakiak, hogy a gyakorló-vajárok bizalmatlanok velük szemben, hogy egy-egy meg-

időben nem fegyverezik le, rossz indulatúvá válhat és az őszinte bizalom légköre helyett a gyanakvást, az áskálódást teremti meg. És azok az öreg bányászok akik a szakma iránti szeretetre való nevelés helyett nem törődöm módon foglalkoznak a fiatalokkal. Tudják-e valamennyien, hogy a sok ilyen kis kérdésen nem kevesebb múlik, mint a bányász utánpótlás biztosítása, az ütköpes, szakmáját szerető és ismerő bányász tőrszárda felnevelése. És hol van a párt, a DISZ és a szakszervezet? Nem olyan rég a társadalmi bíróság tárgyalásán, amikor öt gyakorló-vajár ügyében hoztak ítéletet, egymásután születtek a fogadalmak. Vagy ilyen gyorsan felejtünk? Hát ki törődjön a fiatalok egészséges irányban való nevelésével, ha nem ők. Miért nem látogatnak el rendszeresen a szállókra, miért nem nézik meg, mivel töltik szabad idejüket, tudnak-e szórakozni és ha igen, hogyan szórakoznak. Mennyi kérdés vetődik fel mind a felelősséghez szól. Vajon nyugodt lelkiismerettel merné kijelenteni bárki is közülünk, hogy a gyakorló-vajárok a mi neveltjeink? — Pedig azok! — A mi nemtörődömségünk vezetett olyan dolgokra, amelyekből néhány felvetődött. A Központi Vezetőség májusi határozata az ifjúság neveléséért mindenkit egyaránt felelőssé tesz, s ennek a határozatnak végre Várpalotán is meg kell valósulni. A DISZ szervezet, egymagában nem lehet elég. Az egész társadalom fokozott támogatására szükség van, hogy a közös ügy, eredményel járjon. Hogy a gyakorló-vajárok olyan vajárok nevelődjenek, akik szakmailag és politikailag egyaránt felkészültek a feladatok végrehajtására és lehangoltság helyett életörömmel, fiatalos akaratlással, jövőjükbe vetett biztos hittel valóban a jövő bányásznevezékeit jelentsék.

Gaál Sándor